

EXPUNERE DE MOTIVE

În ultimii ani, societatea română a evoluat mult pe calea democrației. Simțul civic a devenit mult mai activ, societatea implicându-se mult mai profund în fenomenul economic, social și politic. Prin creșterea transparentei funcționării administrațiilor și instituțiilor publice, ca urmare a aplicării Legii nr. 544/2001 **privind liberul acces la informațiile de interes public**, a scăzut nivelul de corupție, a devenit mai controlabil fenomenul economic și a crescut gradul de corectitudine al funcționării entităților statului. În practică, însă, au fost numeroase cazurile în care presa, sau cetățenii interesați de anumite informații cu caracter public, nu au avut acces la acestea, deoarece funcționarii responsabili s-au prevalat de anumite erori sau scăpări ale legii.

În formularea prezentă, subzistă o serie de neclarități, care dau naștere la interpretări abuzive și fac dificilă aplicarea legii în spiritul ei. Astfel, în art. 2). lit.a), articol esențial în economia legii, prin care se definesc autoritățile și instituțiile publice, se comite o eroare logică de formulare, făcându-se definirea după cum urmează :

“Art. 2. lit.a) Prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate sau instituție publică, precum și orice regie autonomă care utilizează resurse financiare publice și care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, potrivit Constituției ; ”

Analizând formularea de mai sus, se constată următoarele:

- „*prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate sau instituție publică...*” - reprezintă o definiție prin ea însăși, fiind o eroare logică de formulare;
- „... *precum și orice regie autonomă...*” – prin această formulare au fost excluse, printr-o eroare de corelare cu Legea 26/1990 privind registrul comerțului, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 49 din 4 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, societățile comerciale, companiile naționale și alte forme de unități economice proprietate de stat, care manipulează banii statului român;
- „... *care utilizează resurse financiare publice...*” – prin această formulare au fost excluse eronat unitățile care utilizează resurse extrabugetare. În practică s-a constatat că aceste instituții afirmă că nu gestionează „*resurse financiare publice*”, deoarece banii provin din veniturile proprii și nu din bugetul de stat. Pe fond afirmația

este falsă, deoarece banii aparțin unei entități care, la rândul ei, aparține statului, iar statul este „*reprezentant și proprietate*” a tuturor cetățenilor români.

Altfel spus, este vorba de o „*proprietate privată*” a **Statului**, ca entitate publică prin excelență.

- „...și care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, potrivit Constituției;” - în practică există unele autorități și instituții ale statului român care își desfășoară activitatea în afara teritoriului țării (reprezentanțe diplomatice, agenții și reprezentanțe economice, societăți comerciale de stat, etc.) dar care, în mod normal, trebuie să furnizeze informații de interes public.

De asemenea, la art. 5) alin.(1). se enumeră informațiile de interes public care trebuie comunicate din oficiu. Din această enumerare lipsesc informațiile referitoare la veniturile realizate din exercitarea funcției de către angajații autorității sau instituției publice respective. Faptul că acestea nu sunt evidențiate separat ca informații cu caracter public face ca, sub pretextul că veniturile sunt stabilite de către Consiliul de Administrație și pot constitui o „*parte confidențială*” a contractului de muncă, unele autorități sau instituții publice să refuze să facă publice datele solicitate.

Ca atare, pentru a face funcțională legea în mod unitar pe țară, este necesară efectuarea unor modificări și completări. În urma lor, legea cu privire la accesul la informațiile cu caracter public va avea un caracter de generalitate mai puternic, va crește transparența activității autorității și instituțiilor publice, va crește corectitudinea utilizării banului public și va scădea posibilitatea returnării fondurilor publice.

Față de cele prezentate mai sus, vă rugăm să supuneți proiectul de lege spre adoptare Parlamentului.

INIȚIATOR:

Senator PNL de Hunedoara

Viorel ARION

